

26 oktober 2026

Kiezen om te vertrouwen

Vanmorgen behandelen we een bekend gedeelte uit het boek Daniël. Over Sadrach, Mesach en Abed-Nego, de vrienden van Daniël.

We richten ons vooral op het gesprek wat de koning met hen heeft, en de keuzes die ze daarin maken.

En op de vraag die hier gesteld wordt; waar stel ik mijn vertrouwen op, waar ligt mijn zekerheid

In deze geschiedenis had koning Nebukadnezar een enorm beeld voor zichzelf opgericht, wat iedereen moest aanbidden, met een zware sanctie als dit werd nagelaten. Daar begint onze tekst.

Daniël 3

[8] Daarom kwamen op datzelfde tijdstip Chaldeeuwse mannen naar voren, die de Joden openlijk beschuldigden.

[9] Zij namen het woord en zeiden tegen koning Nebukadnezar: O koning, leef in eeuwigheid!

[10] U, o koning, hebt zelf bevel gegeven dat iedereen die het geluid zou horen van de hoorn, fluit, citer, luit, lier, panfluit, en allerlei muziekinstrumenten, moest neervallen en het gouden beeld aanbidden,

[11] en dat wie niet zou neervallen en aanbidden, midden in de brandende vuuroven zou worden geworpen.

[12] Nu zijn er Joodse mannen die u over het bestuur van het gewest Babel hebt aangesteld, namelijk Sadrach, Mesach en Abed-Nego. Deze mannen hebben op uw bevel, o koning, geen acht geslagen. Uw goden vereren zij niet, en het gouden beeld dat u hebt opgericht, aanbidden zij niet.

[13] Toen beval Nebukadnezar in woede en grimmigheid dat men Sadrach, Mesach en Abed-Nego moest halen. Vervolgens werden deze mannen bij de koning gebracht.

[14] Nebukadnezar antwoordde en zei tegen hen: Is het waar, Sadrach, Mesach en Abed-Nego, dat u mijn goden niet vereert en het gouden beeld dat ik heb opgericht, niet aanbidt?

[15] Nu dan, als u bereid bent op het moment dat u het geluid van de hoorn, fluit, citer, luit, lier, panfluit, en allerlei muziekinstrumenten hoort, neer te vallen en het beeld te aanbidden dat ik gemaakt heb, dan is het goed, maar als u het niet aanbidt, dan zult u op hetzelfde ogenblik midden in de brandende vuuroven worden geworpen. En wie is dan de god die u uit mijn handen kan verlossen?

[16] Sadrach, Mesach en Abed-Nego antwoordden en zeiden tegen koning Nebukadnezar: Wij hoeven u hierop geen antwoord te geven.

[17] Als het moet, kan onze God, Die wij vereren, ons verlossen uit de brandende vuuroven, en Hij zal ons, o koning, uit uw hand verlossen.

[18] En zo niet, het zij u bekend, o koning, dat wij uw goden niet zullen vereren en het gouden beeld dat u hebt opgericht, niet zullen aanbidden.

[19] Toen werd Nebukadnezar met grimmigheid vervuld, en zijn gelaatsuitdrukking tegenover Sadrach, Mesach en Abed-Nego veranderde. Hij nam het woord en zei dat men de oven zevenmaal heter moest stoken dan men gewoon was hem te stoken.

[20] Enkele mannen, de sterkste mannen uit zijn leger, beval hij dat zij Sadrach, Mesach en Abed-Nego moesten binden om hen in de brandende vuuroven te werpen.

[21] Toen werden deze mannen gebonden in hun mantels, hun broeken, hun mutsen en hun andere kleren, en zij wierpen hen midden in de brandende vuuroven.

[22] Omdat het woord van de koning zo dwingend was en de oven uitzonderlijk heet gestookt was, hebben de vlammen van het vuur deze mannen die Sadrach, Mesach en Abed-Nego naar boven brachten, gedood.

[23] Maar toen deze drie mannen – Sadrach, Mesach en Abed-Nego – gebonden midden in de brandende vuuroven gevallen waren,

[24] sloeg koning Nebukadnezar de schrik om het hart. Haastig stond hij op, nam het woord en zei tegen zijn raadslieden: Hebben wij niet drie mannen gebonden midden in het vuur geworpen? Zij antwoordden en zeiden tegen de koning: Jazeker, o koning!

[25] Hij antwoordde en zei: Zie, ik zie vier mannen midden in het vuur vrij rondlopen! Zij hebben geen letsel en de aanblik van de vierde lijkt op die van een zoon van de goden.

[26] Toen kwam Nebukadnezar in de nabijheid van de deur van de brandende vuuroven. Hij nam het woord en zei: Sadrach, Mesach en Abed-Nego, dienaren van de allerhoogste God, ga naar buiten en kom hier! Daarop gingen Sadrach, Mesach en Abed-Nego uit het midden van het vuur.

[27] Toen kwamen de stadhouders, de machthebbers, de landvoogden en de raadslieden van de koning bijeen. Zij zagen aan deze mannen dat het vuur geen vat had gekregen op hun lichaam: het haar van hun hoofd was niet geschroeid, en hun mantels waren niet verteerd, ja, er hing zelfs geen brandlucht aan hen.

[28] Nebukadnezar nam het woord en zei: Geloofd zij de God van Sadrach, Mesach en Abed-Nego, Die Zijn engel heeft gezonden en Zijn dienaren heeft verlost, die op Hem hebben vertrouwd, het bevel van de koning hebben weerstaan en hun lichaam hebben overgegeven, omdat zij geen enkele god wilden vereren of aanbidden dan hún God.

[29] Daarom wordt door mij een bevel uitgevaardigd dat elk volk, elke natie of taal die lasterlijke dingen zegt over de God van Sadrach, Mesach en Abed-Nego, in stukken zal worden gehouwen en dat zijn huis tot een mesthoop zal worden gemaakt, want er is geen andere god die zo redden kan.

We gaan inzoomen op het gesprek wat de vrienden van Daniël met Koning Nebukadnezar voeren.

Ze hebben bewust het beeld niet aanbeden en zich niet neergebogen hiervoor. Ze wisten de consequentie dat wie niet aanbidt voor het beeld in het vuur wordt geworpen.

Dan klinkt er een best redelijk verzoek van Nebukadnezar:

[15] Nu dan, als u bereid bent op het moment dat u het geluid van de hoorn, fluit, citer, luit, lier, panfluit, en allerlei muziekinstrumenten hoort, neer te vallen en het beeld te aanbidden dat ik gemaakt heb, dan is het goed,

De zonde wordt hier redelijk verpakt, je krijgt van mij gewoon een tweede kans, doe het gewoon, **dan is het goed**

Hier zien we een belangrijk punt over de verleiding om te gaan zondigen:

- Zonde verpakt zich vaak redelijk, vaak ook verleidelijk. Kniel even, dan is het goed, niet zo moeilijk doen
- Vijand is een verleider, “joh, maakt het uit, je kent hier toch niemand”
- We worden verleid om “kleine redelijke stapje” te zetten, waardoor we na verloop van tijd dingen normaal vinden die veraf staan van Gods norm.
- We kunt dan in een “het valt wel mee” discussie met onszelf belanden, “ik kan hier wel naar kijken”, ik doe er toch niemand kwaad mee, wat niet weet wat niet deert, iedereen doet het”
- De vijand belooft een zachte landing

Dan gaat Nebukadnezar verder in vers 15:

maar als u het niet aanbidt, dan zult u op hetzelfde ogenblik midden in de brandende vuuroven worden geworpen. En wie is dan de god die u uit mijn handen kan verlossen?

Na de verleiding wordt er druk gezet:

- Als je niet met ons meedoet is het afgelopen met jou
- En natuurlijk twijfel zaaien: wie is dan de God die u kan verlossen van mij?
- Tactiek van de vijand. Dan ben je reddeloos, en ik bepaal het.
- We kunnen hiervan onder de indruk raken, mee gaan denken, vanuit onze logica
- De vijand zegt: Ik heb de macht.

[16] Sadrach, Mesach en Abed-Nego antwoordden en zeiden tegen koning Nebukadnezar: Wij hoeven u hierop geen antwoord te geven.

Ze maken hier een belangrijke keus: Denk niet mee met de vijand

- Ze denken niet met Nebukadnezar mee.
- Ze gaan in het geheel niet mee in zijn redernatie. Ze reageren er niet op.
- Ze staan hier vrij. Nebukadnezar is belangrijk en hij doet belangrijk. Maar deze mannen leven vanuit een compleet andere realiteit, dat de levende God regeert.

[17] Als het moet, kan onze God, Die wij vereren, ons verlossen uit de brandende vuuroven, en Hij zal ons, o koning, uit uw hand verlossen.

Ze claimen niets, maar staan in vertrouwen, “onze God, die wij vereren”

- **Kan** ons uit de oven verlossen, dat is aan de Heer
- Maar ze zijn stellig, Hij **Zal** ons uit uw hand verlossen, ze reageren op zijn hoogmoed, “wie is god zal u verlossen uit mijn hand”.
- Ze proclameren Gods grootheid hier. Hij zal verlossen, op Zijn manier.

[18] En zo niet, het zij u bekend, o koning, dat wij uw goden niet zullen vereren en het gouden beeld dat u hebt opgericht, niet zullen aanbidden.

Ze accepteren iedere consequentie van hun keus in een houding van vrijheid, hun vertrouwen op de Heer is groter dan de angst voor de omstandigheden.

- Ongeacht of God doet wat ze hopen, “en zo niet...”
- Ze spreken vertrouwen en geloof uit
- Het is hetzelfde vertrouwen als Jezus ons later leert bidden: “Uw wil geschiedde”

Dit is erg lang geleden, in een andere tijd en cultuur, rond de 600 jaar voor de komst van de Heer Jezus, maar het is ook voor ons nog steeds actueel:

- In onze tijd zien afgoden er anders uit, maar de realiteit is dezelfde, en hoe de vrienden van Daniël er mee omgaan is voor ons relevant.
- Hier stond een groot zichtbaar afgodsbeeld, daar kunnen we nu misschien lacherig over doen. Nu staan de zichtbare beelden in het tuincentrum als een soort tuinkabouter,

Maar er zijn ook nu nog steeds afgoden, waar een geestelijke realiteit achter schuilgaat. En hierover geeft Jezus zelf ons een belangrijke waarschuwing mee.

Mattheüs 6

[24] Niemand kan twee heren dienen, want of hij zal de één haten en de ander liefhebben, of hij zal zich aan de één hechten en de ander minachten. U kunt niet God dienen en de mammon.

Jezus benoemt hier een Babylonische afgod Mammon, die staat voor rijkdom, weelde, aardse goederen. Die werd aanbeden en er werd aan geofferd.

- Afgoden zijn een geestelijke macht, in Korinthe 1: 8 staat dat het offeren aan afgoden offeren is aan demonen. Dit is duisternis.

Jezus waarschuwt ons voor deze macht van Mammon en geeft ons in het gedeelte wat volgt twee opdrachten hoe we daar mee om moeten gaan.

Als Jezus instructie geeft, dan moeten we opletten!

Mattheus 6: 25] Daarom zeg Ik u: **Wees niet bezorgd** over uw leven, over wat u eten en wat u drinken zult; ook niet over uw lichaam, namelijk waarmee u zich kleden zult. Is het leven niet meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding?

Eigenlijk klinkt dit wel een beetje als wat de vrienden van Daniël zeiden, “de heer gaat voorzien, we vertrouwen Hem”

Iets verderop in dit gedeelte geeft Jezus nog een opdracht hier over

Mattheüs 6

[33] **Maar zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid**, en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden.

Zoek eerst het Koninkrijk van God

Hoe : Door je naar de Koning te richten. Koning Jezus

Zijn principes van het Koninkrijk te kennen en uit te leven

Zoals geven, onrecht willen lijden, vergeven, de minste willen zijn

- Geloven dat Jezus Heer is, dat aan Hem alle macht is gegeven (Math. 28:18)
- Door Hem te vertrouwen
- Door te weten wie je bent in Christus, een nieuwe schepping en deel van Zijn koninkrijk. In Christus hebben we alles ontvangen, door zijn overwinning aan het kruis. Alleen door Hem zijn we vrij.
- Er is **niets** in de wereld meer wat vervulling kan brengen, ook geld spullen en status niet, Niets wat Mammon voorspiegelt.

Ik ben ervan overtuigd dat dit de waarheid is, en ik sta dit hier stellig te verkondigen, maar de realiteit van mijn leven is niet zo sterk.

Ik ben gevoelig voor de kleine stapjes die zo redelijk klinken, net als bij Nebukadnezar. Door meerdere kleine stapjes kunne we in ons denken uit koers raken bij de waarheid vandaan.

Want Mammon is een listige leugenaar

- Mammon wil ons laten geloven dat we tekort komen
- Dat God niet gaat voorzien

Hij wil ons laten geloven dat we afhankelijk zijn van Hem.

Arie van Oudheusden vat het kort en duidelijk samen. In een gesprek hierover zei hij: “Je geldzorgen maken is Mammon aanbidden”.

Ik moest daar toen wel even op kauwen, maar hij heeft gelijk. En het geeft me een concreet handvat. Als ik me betrap op zorgen maken op dit gebied dan bekeer ik me ervan. Ik ben me bewust van mijn kwetsbaarheid op dit gebied en ga ermee naar de Heer.

De Bijbel leert ons om te geven. Dat haalt alle wind uit de zeilen bij Mammon.

- Om naar mensen om te kijken, wezen en weduwen, armen
- Om betrokken te raken bij bedieningen waar je hart ligt.

We lezen over het principe van tienden geven.

- We zeggen dan, Heer u voorziet, we verwachten het niet van Mammon, of van ons saldo, onze zekerheid is allen in U.
- Aan de Heer geven is goed voor ons geeft ons vrijheid. Het is aanbidding, het is *feest*, lees de gedeeltes over de offers en de tienden nog maar eens terug, vol *vreugde* ging men offeren en aanbidden in de tabernakel en de tempel.

En de Heer geeft daar vrijheid.

God heeft geen geld nodig, want alles is al van Hem. (De aarde en haar volheid is van de Heer Ps 24) Hij is almachtig en soeverein.

De kerk is niet afhankelijk van geld, de Heer voorziet

- Hoewel het helaas soms zo lijkt bij kerken dat als er maar genoeg geld binnen komt Jezus zijn gemeente weer even kan bouwen.

God staat boven de economische wetten, Jezus voorziet met een paar visjes en broodjes voor duizenden mensen voedsel. Ook Elisa had al voedsel vermenigvuldigd

- De kleding en schoenen van het volk in de woestijn sletten niet.
- Hij gaf ze manna in de woestijn, voor iedere dag genoeg
- Een klein muntje van een weduwe vertegenwoordigt een grotere waarde dan enorme giften vanuit rijkdom

Al onze vervulling vinden we in onze Heer, in Hem, daar komen we tot ons doel. We kunnen alles van Hem verwachten, en net als de vrienden van Daniel het daar ook laten.

Ik las pas een artikel waarin staat dat onze maatschappij hypernerveus is. En ik geloof dat financieel druk daar een grote rol in speelt.

- We kunnen ook afgemat worden door Mammon
- Onze vreugde kan geroofd worden door geldzorgen
- Geloven dat meer geld de oplossing biedt
- Niet in staat om te genieten en dankbaar te zijn van wat de Heer je geeft uit vanuit mijn angst het te kunnen verliezen.

Maar vooral beklemmend is de leugen dat we geen keus hebben; ik moet wel, kan niet stoppen, hoge lasten, hoge eisen.....

Net als de vrienden van Daniël: Kies ervoor om niet mee te denken met de leugenaar,
“Er is geen waarheid in de vijand, hij is een leugenaar en de vader van de leugen”(Joh 8:44b)

De waarheid die we allemaal mogen omarmen is:

- Je bent een koningskind *(1 Joh. 3:1)*
- Je bent vrijgekocht door Jezus bloed *(1 Petrus 1:19)*
- Je bent geroepen om vrij te zijn zonder angst en wereldse zorgen. *(Galaten 5:13)*

Afsluitend gebed